

Управном одбору Друштва физичара Србије

Поштовани,

Обраћамо вам се поводом две врло проблематичне одлуке које је УО ДФС-а донео у последње време, а које су директно уперене против такмичења из физике за ученике средњих школа.

Прво, донета је одлука да се правилник за такмичења ученика средњих школа промени на начин који је у супротности са статутом ДФС-а (члан 24. став 13).

Члан 24. став 13: „Управни одбор врши следеће послове:... 13) на предлог председника Одељења, односно Одсека и Комисија, доноси Правилнике о њиховом раду и Правилнике о активностима које су у њиховој надлежности“.

Те измене без претходне озбиљне анализе на произвољан начин предлажу повећање броја такмичара у фермионској категорији, иако је број такмичара који се позива на државно такмичење код нас вишеструко већи него у свим другим земљама.

Са озбиљном анализом је колега Николић био упознат и прошле и препрошле године на седницама Савета одељења. Проблем је у томе да Николићу примедбе колега не значе ништа. Анализа овогодишњег такмичења дата је у прилогу.

Највећи проблем је све мање учествовање наставника. Из анализе се може видети да је само 5% наставника неспецијализованих одељења мотивисано да ради са децом овакав тип такмичења. По једног ученика на Државном такмичењу има још 12-15% наставника. 80 % наставника је ван овог система!!! Процент је још већи ако се укључе неки типови средњих стручних школа. Да ли је могуће да колега Николић у овоме не види никакав проблем? И своју личну одговорност?

Сматрам однос колеге Николића према ученицима обичних гимназија недопустивим. Довољно је погледати резултате овогодишњег окружног такмичења, са подвученим цртама (у прилогу):

- у другом разреду (обичне гимназије) 26. позвани такмичар има 71 бод (!?!), а у категорији специјалних одељења 37. позвани има 47 бодова,

- у четвртом разреду (обичне гимназије) 26. позвани такмичар има 60 бодова, а у категорији специјалних одељења 36. позвани има 33 бода. *У категорији специјализованих одељења у четвртом разреду је било готово немогуће не пласирати се на Државно такмичење!*

Колега Николић ради по старом Правилнику, а управо ова ситуација потврђује да су такмичари из обичних гимназија жестоко оштећени. Најсмешније је што ће колега Николић рећи "по Правилнику", што потврђује његову пуну одговорност за учињену неправду ученицима, али и поруку наставницима да је, заиста, бесмислено учествовати у оваквом такмичењу.

По статуту правилник се доноси на предлог председника Комисије за такмичења, што овом приликом није поштовано.

"Што је баби мило то јој се и снило".

Имајући наведено у виду, обавештавамо вас да Државна комисија за такмичења ученика средњих школа ради и радиће по једином важећем и на легалан начин усвојеном Правилнику донетом на седници УО ДФС од 14. јануара 2016.

Уколико се не буде поштовао Правилник усвојен 1. децембра 2018. године "Државна" ће тешко наставити свој рад (самопрокламована "Државна комисија"*, у даљем тексту "Државна"). Председнику Комисије се ионако ове године завршава четворогодишњи изборни период, па је ред да се сумирају резултати.

Друго, усвојена је одлука о покретању новог такмичења из физике ученика средњих стручних школа и ученика општег и друштвено-језичког смера гимназија. Од када се појавио предлог за ово ново такмичење Комисија за такмичење из физике ученика средњих школа има врло јасан и прецизан став. Ново такмичење за ученике средњих стручних школа је добра идеја и заслужује подршку, међутим укључивање ученика општег и друштвено-језичког смера иде директно на штету постојећег такмичења, с обзиром на број такмичара који долазе из ових одељења. На седници УО у прошлом сазиву као и на седници Савета Одељења прошле године у Нишу председник Комисије је јасно изнео ову примедбу. Питање је да ли је УО уопште имао информације да има нешто спорно у оваквој организацији такмичења имајући у виду да Државна комисија за такмичења ученика средњих школа ни на који начин није консултована приликом доношења регулатива везаних за ово ново такмичење.

А зашто би "Државна" била консултована? Да одмах појасним: УО ангажује само председника Комисије за такмичења ученика средњих школа Друштва, а он ангажује свој тим. За све добро и лоше пред УО је одговоран само председник Комисије, а он уређује односе по дубини, мења чланове тима итд.

Зашто би УО улазио у комуникацију са самопрокламованом "Државном", чије је састав промењив, а у њој могу бити и појединци који нису чланови ДФС?

Што се Друштвено-језичког смера тиче, број ученика који су се ове године пласирали на Државно такмичење је реда 0, а са Општег смера реда 1 (можда тек неколико).

Једино питање је да ли су изнети ставови колеге Николића веродостојни. Колега Николић је присуствовао свим Саветима Одељења за средњу школу, а последње две године се пуно разговарало управо о изједначавању броја позваних на Државно такмичење из обе категорије и покретању новог такмичења. Апсолутно је о свему обавештен и познат је његов став да се НЕ слаже са понуђеним решењима. Да подсетим чланове УО да смо прошле године имали и "диверзију" на ЕТФ-у, а то необавештени не би могли да ураде.

С друге стране, веома је важно то да се са резултатима рада председника Комисије НЕ слажу бројне колеге, како наставници из средњих школа, тако и колеге са факултета. Колеге су му веома аргументовано образлагале своје предлоге, али помака није било. Колега Николић је апсолутно све игнорисао (због неслагања "Државне"). И наравно да су покренуте одређене промене, јер их он НИКАДА не би покренуо.

Једини који је био присутан на поменутих састанцима, и седницама УО, је председник ДФС-а, који је једини могао, а и морао да пренесе ове озбиљне примедбе Комисије. Посебно је скандалозно да се ново такмичење покренуло усред школске године и да је и поред преклапања циљне групе, државно заказано у истом термину, на истом месту, као и традиционално такмичење из физике. Чим је изашло обавештење о новом такмичењу на сајту

ДФС-а, послат је протест председнику Друштва, а он се (само) прогласио ненадлежним и пребацио одговорност на УО и председника Комисије за ново такмичење.

Сем "злог" председника поменутих састанцима су присуствовали и представници наставника из средњих школа у УО на челу са председником Одељења. За покретање новог такмичења је задужен УО. "Зли" председник ДФС се није (само)прогласио ненадлежним и ни на кога не пребацује одговорност, већ је координисао организацију такмичења. Такмичења се одржавају у исто време и на истом месту. Шта је ту скандалозно? Ваљда је то здрава конкуренција. Или је једино статус "недодирљивих" одговарајући за "Државну"?

Ове две проблематичне одлуке су постале врло корелисане последњих дана.

Оно што је корелисано је истицање четворогодишњег периода рада председника Комисије и иницијативе да се догодине такмичење унормали.

Занимљиво је да се информација о новом државном такмичењу појавила тек неколико дана пошто је објављено колико ће ученика бити позвано на стандардно државно такмичење. Такође број позваних такмичара је упадљиво једнак разлици броја ученика предвиђеног нелегално донетим правилником и броја предвиђеног важећим правилником. То све подстиче на сумњу да иза покретања новог такмичења из физике постоје други интереси од оних научно-промотивних.

Индикативно је такође да нигде не постоје услови, критеријуми, резултати и задаци са претходног нивоа новог такмичења, и како се дошло до овог броја, што додатно подгрева сумње. Такође, потпуно је нејасно како се финансира ово такмичење, које није у календару МПНТР-а, а заказује се у исти дан, на истом месту, као и стандардно такмичење. Овим се ученици и њихови наставници доводе у озбиљну заблуду да иза свега стоји Државна комисија за такмичења ученика средњих школа.

Ново такмичење се финансира на исти начин како је покривен прошлогодишњи непотребни трошак од 350.000 дин. учињен од стране председника Комисије и "Државне" (то је износ трошкова новог такмичења у десетогодишњем периоду). Надам се да ће се "Државна" на челу са својим председником потрудити да Друштву надокнади ову финансијску штету. Јер иза ове штете сигурно стоји "Државна".

Из свега наведеног потпуно је јасно да су ове две одлуке и начин на који су оне спроведене директно уперене против традиционалног такмичења из физике. Начин на који је организовано ново такмичење је апсолутно некоректан и неколегијалан према свима који учествују, организују и припремају традиционално такмичење из физике, као и према онима који желе и треба да учествују на такмичењима за средње стручне школе.

Неколегијалан је однос колеге Николића и "Државне" да у тренутку слања овог писма УО исти одмах окаче на фејсбук и сајт. Ваљда ће бити толико колегијални да окаче и одговоре.

Неколегијално је и водити рубрику "Кутак за спорни тренутак" на сајту такмичења, где се омаловажавају сви који нису "Државна". Види се тун у оку других, али не и балван у сопственом оку. Зато налажем колеги Николићу да дате садржаје уклони до 1. маја. Уколико се то не учини после овог рока биће скинут линк са сајта ДФС.

Имајући све наведено у виду

1) захтевамо да Извршни одбор ДФС поништи одлуку о организовању новог такмичења 22. марта у Суботици.

Извршни одбор је понуђеном анализом такмичења јасно изнео свој став.

2) захтевамо да УО ДФС донесе нови Правилник о такмичењима за средње стручне школе и измене Правилника о такмичењима ученика средњих школа на претходни на усаглашени предлог комисија које ће реализовати ова такмичења.

С ким да се "Државна" усаглашава? Па она је за укидање новог такмичења и против додатног учешћа ученика и наставника неспецијализованих одељења на Државном такмичењу. Шта ту има да се усаглашава?

3) захтевамо транспарентност у раду комисије која организује такмичења средњих стручних школа - задаци са свих нивоа такмичења морају бити објављени, као и резултати окружних и државних такмичења. Сви заинтересовани ученици и наставници морају бити информисани на почетку школске године о овим такмичењима, а не неколико дана пред само такмичење.

4) захтевамо да све будуће одлуке везане за такмичења из физике ученика средњих школа УО ДФС доноси уз претходно прибављено мишљење, а где је то потребно и сагласност, Државне комисије за такмичења из физике ученика средњих школа.

А за шта је потребна сагласност "Државне"? Можда да сами то пропишете. Став колеге Николића да он може да уложи вето на одлуке тела које га ангажује (да се тражи његова "сагласност") је толико наиван да о томе не бих даље ни говорио.

А о свему се разговарало по стотину пута, али је став колеге Николића био да све пролонгира, развлачи у бесконачност и прави се неупућен, необавештен. А директо је одговоран за суноврат такмичења у обичним гимназијама, које обухватају више од 95 % популације ученика.

Поштовани колега Николићу, Ви сте ангажовани од УО да урадите одређени посао, а по мом мишљењу Ваши резултати су незадовољавајући. И остали чланови УО ће о Вашем раду ускоро изнети мишљење. О одлукама ћете бити обавештени.

* Занимљиво је да је синтагма "државна комисија" (са малим д) употребљена у Правилнику као локална скраћеница, а да је чланови самопрокламоване групе користи са великим Д, желећи ваљда тако да себи дају до значаја.

Колега Николић се у мејлу потписује као

predsednik Komisije za takmicenja iz fizike za učenike srednjih škola,

а у Допису своје име ставља испод

Државна комисија за такмичења из физике ученика средњих школа.

Нејасно је да ли је ово његов Допис или се он само придружује припадницима "Државне".

Проф. др Иван Дојчиновић,
Председник Друштва физичара Србије